

Italija dobi vodljive izstrelke vrste Jupiter

RIM, It. — Naša narodna obramba že ima v Italiji oporišča za rakete na male daljave. Oporišča so pod skupno upravo naših in laških vojnih letalskih sil. Sedaj je sklenila z Italijo novo pogodbo, ki določa, kje naj bodo oporišča za naše vodljive rakete Jupiter, ki letijo nad 1.500 milj daleč. Število raket in oporišč je vojaška tajnost. Vedo samo toliko, da bodo v sevnici Italiji. Oporišča bodo pod upravo laškega vojnega letalstva, njemu bodo dane v varstvo tudi rakete, le atomske glave za rakete ostanejo v rokah naših vojaških strokovnjakov, ki so nastanjeni v Italiji.

Nova pogodba je vzbudila domneve prahu v rimski politiki. Komunisti in njihovi sopotniki so začeli divjati proti pogodbi. Vlada se radi tega ne da begati in hoče pogodbo lojalno izvrševati. Zanimivo je, da bodo rakete lahko letale iz Italije preko Balkana tja v južno in srednjo Rusijo.

"Glas Amerike" trdi, da je preteklo leto uspešno delo

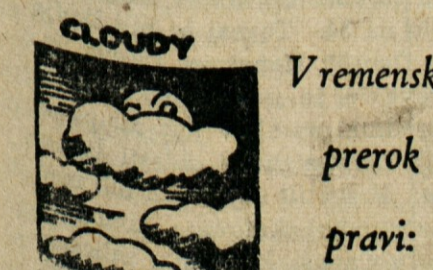
WASHINGTON, D. C. — Direktor Federalne informacijske službe Allen je poročal Kongresu, da je njegov urad v preteklem letu izpolnil svoje naloge. Njegove radio postaje znane pod imenom "Glas Amerike", so prešle na močnejše oddajnike. Komunisti so jih seveda še zmeraj poskušali motiti, toda urad ima dokaze, da se je za uradno zavezo posrečilo vedno večjemu številu interesentov oddaje ujeti.

Urad je imel lepe uspehe tudi s svojim angleškim časopisom "America," ki je tudi našel vedno več bralcev v satelitskih deželah, pa tudi v Rusiji sami. Urad je dalje organiziral knjižnice, poučevanje angleškega jezika in kulturna središča. Letos namerava organizirati posebno razstavo v Moskvi. Komunisti ne morejo dosti proti temu delovanju, kajti imajo pravico, da delajo v vseh svobodnih državah isto kot naš urad pri njih.

Churchillov dom okrašen

LONDON, Vel. Brit. — Med tem ko je Winston Churchill na počitnicah v južni Franciji in njegova žena pri svojem zetu, so odšli štirje njegovi služabniki na praznično večerjo. Priložnost so izrabili vlomilci in odnesli iz hiše bivšega predsednika vlade kuhovine in draguljev ter drugih vrednosti, med njimi tudi več škatel znanih cigar, v skupni vrednosti okoli \$30.000.

Priporočamo vedno in povod veliko pazljivost, to ni dobro samo za druge, ampak prav tako za vas same!

Vremenski prerok pravi:

Včeraj smo imeli 73, kar je doslej v Clevelandu za ta dan najvišja temperatura. Danes bo oblačno, deževno in hladneje. Najvišja temperatura bo 45, najnižja 38.

Novi grobovi

Richard Lampe

Po dveh mesecih težke bolezni je umrl v Mt. Sinai bolnišnici Richard Lampe, star 28 let, stanujoč na 241 Bishop Rd., Highland Heights, Ohio. Tukaj zapušča soprogo Almo, roj. Siskovic, hčer Lindo Lee, starše Charles in Jennie (roj. Mrak), sestro Almo Lokar, brata Walterja in Charlesa ter več drugih sorodnikov. Rojen je bil v Clevelandu. Bil je veteran druge svetovne vojne. Zaposlen je bil pri Chase Brass Co. Pogreb bo v soboto popoldne ob enih iz J. Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda na E. 152 St. na Knollwood pokopališču. Na mrtvaškem odru bo danes ob 7 zv. do 10. in jutri ob 2. do 10.

Pavla Pervanje

Nagloma je preminula v torek večer na svojem domu na 7815 Goodman Ave. Mrs. Pavla Pervanje, roj. Cufer, v starosti 68 let. Pokojna je bila doma iz Tolmina na Primorskem, odkoder je prišla sem pred 50 leti. Njen soproj Ignacij je preminul pred 5 leti. Spadala je k družinstvu Slava št. 173 SNPJ. Svetega Rešnjega Telesa, Podr. št. 47 SZZ in Tretjemu redu sv. Frančiška. Tukaj zapušča hčere Pauline Moenich, Dorothy Križek, Donella, Sylvia Zdanowicz, sinove Henryja in Stanleya, vnukine in vnukinje ter več drugih sorodnikov. Pogreb bo v soboto zjutraj ob 8:30 iz Louis Ferfolia pogreb. zavoda s cerkev sv. Lovrenca ob devetih, potem na Kalvarijo.

Frances Rozac

Danes zjutraj je umrla Frances Rozac s 3620 E. 81 St. Pogreb ima v oskrbi L. Ferfolia pogreb. zavod. Podrobnosti jutri.

Vsako leto tisoč mrtvih v našem vojnem letalstvu

WASHINGTON, D. C. — Nesreče vojaških letal so v zadnjih petih letih stale Združene države skupno nad tri milijone (milijarde) dolarjev. V tem času se je zgodilo nad 18.000 nesreč, ki so zahtevale 5.000 človeških žrtev.

Povprečno pride torej na dan okoli 10 nesreč z blizu tremi smrtnimi žrtvami. To je vsakega velika cena za varnost naše dežele, saj nas poleg življenj stane povprečno tudi \$1.705.000.

Slavka v Mehiki bila komunistična zarota?

Vladi se je posrečilo steti stavko železničarjev, ki jo je sprožila aretacija levičarskega vodnika unije.

MEXICO CITY, Mex. — Oblastem se je posrečilo steti stavko železničarjev s pomočjo vojaštva. Začasno je bilo prijetih in zaprtih skupno okoli 3.000 oseb. Promet v celoti ni nikdar popolnoma obstal, bilo pa je precej motenj. Včeraj je potekal zopet že skoraj popolnoma normalno.

Do stavke je prišlo, ko so oblasti prijeli znanega levičarskega vodnika unije tik pred prazniki. Glavni državni tožilec trdi, da so stavko odredili in jo vodili komunisti, da je bila to "komunistična zarota," v katero so bili vpleteni tudi člani sovjetskega poslatništva. Vlada je odredila izgon dveh sovjetskih atašev, češ, da sta bila vmešana v stavko.

Pomorsko oporišče Pearl Harbor so Združene države vzele v najem l. 1887, ko so bili Havaji še samostojno kraljestvo.

Državni tajnik Dulles odpotoval v Florido

WASHINGTON, D. C. — Državni tajnik John Foster Dulles je odletel na okrevanje v Florido ravno tisti dan, ko so se začela diplomatska pogajanja v okviru sedanjega NATO sestanka.

Kot se vidi, se ne boji nobene nevarnosti, da se ne bi diplomatske razgovorjale tako, kot je bilo predvideno v programu. Ako tudi je v bolniškem stanju, skuša delati tako, kot bi bil v službi.

V veliko presenečenje in nezadovoljnost svojih zdravnikov, je odpeljal na počitnice tudi ves štab svojih osebnih sodelavcev. V tajništvu za zunanje zadeve ne bodo torej imeli miru pred njim.

Angleške volitve v oktobru

LONDON, Vel. Brit. — Razvoj dogodkov doma in v svetu je prisilil odločitev državnih volitev na jesen, ko upa konservativna vlada, da bo zaradi svojih naprav za rešitev svetovnega miru v zvezi z berlinsko krizo utrdila svoj položaj med volivci.

Mladina za železno zaveso za Zahodne vzore

Vzhodnonemško dekle želi srečati Presleya, mlada delavca zahtevata več nepristranosti v poročanju. V Pragi je naval na predstave zahodnih avtorjev, med tem ko so gledališča na pol prazna, kadar igrajo "socialistična" dela.

BERLIN, Nem. — "Junge Welt," glasilo mladinske organizacije Vzhodne Nemčije, je vprašalo mlada dekleta, kaj je njihova največja želja. Ena izmed vprašanih je odgovorila, da si najbolj želi, da bi mogla osebno srečati Elvisa Presleya, za katerim so do nedavnega norili tudi ameriški mladostniki.

List je prenehal s povpraševanjem mladine o njenih željah in nazorih, ko je ugotovil, da so te daleko bolj v skladu z željami in načrti mladine v svobodnem svetu kot s tem, kar ji priporočajo komunisti. Prav posebno ostro je odgovoril na pismo dveh mladih delavcev, ki sta list pozvala, naj bo bolj nepristranski v svojih poročilih. Povedala sta, da poslušata radijske vesti doma in one z Zahoda, jih primerjata in si ustvarita svojo lastno sodbo.

"Prepričana sva, da imava bolj nepristransko podobo o dogodkih kot vi," sta pisala rdečemu listu. Ta ju je javno posvaril, naj prenehata poslušati zahodne radijske oddaje, če nečeta biti proglašena za "sovražni osebo" srečati Elvisa Presleya, ka ljudstva.

Poročilo iz češke prestolnice Prage trdi, da so predstave zahodnih del v gledališčih vedno obiskane v taki meri, da so dvorane zasedene do zadnjega kotla, pa če jih še tolikokrat ponovno. Kadar so na sporedu komunistična ali druga podobna dela, so dvorane na polovico prazne. Gledališča se morajo ravnati po okusu občinstva, če hočejo imeti obisk. Uradno glasilo češke KP "Rude Pravo" se resno vznemirja zaradi takega razpoloženja češkega gledališkega občinstva.

SOVJETI MOTIJO ZVEZE Z ZAHODNIM BERLINOM

Sovjetska vojaška letala so krožila okoli ameriškega prevoznega letala na poti v Zah. Berlin, ki je letelo kakih 25.000 čevljev visoko. Združene države so protestirale, Sovjeti pa so protest zavrnili, češ, da je zračni prostor nad 10.000 čevljev tudi nad takozvanimi letalskimi koridorji zahodnih sil pridržan uporabi sovjetskih vojaških letal.

WASHINGTON, D. C. — Med tem ko se tu posvetujejo zunanji ministri Severno-atlantske zveze o odnosih Zahoda do Vzhoda, ko se vrše priprave za sestanek zunanjih ministrov štirih velikih sil, je prišlo pri Berlinu do novega spora med Združenimi državami in Sovjetsko zvezo. Zadržna trdi, da je zračni prostor nad 10.000 čevljev od tal pridržan sovjetskim vojaškim letalom tudi nad takozvanimi zahodnimi letalskimi koridorji iz Zah. Nemčije v Zah. Berlin. Združene države so proti motnji letalskega prometa v svojem zračnem koridorju odločno protestirale, Sovjeti so protest zavrnili.

Zastopnik državnega tajništva Lincoln White je dejal, da Združene države ne bodo trpele motenj letalskega prometa med Zah. Nemčijo in Zah. Berlinom v svojo oblast preko Zah. Berlina. Svojem zračnem koridorju, kot se je zgodilo nedavno, ko so sovjetska vojaška letala prišla v neposredno bližino ameriškega prevoznega letala v višini 25.000 čevljev. Poudaril je, da Združene države niso nikdar pristale na kako omejevanje letenja do 10.000 čevljev in zato sovjetsko zahtevo sedaj odločno zavračajo.

Sovjeti so ameriški protest zavrnili s ponovnim svarilom, naj ameriška letala ne lete višje od 10.000 čevljev.

Zunanji ministri zahodnih sil se posvetujejo

V torek so se sestali najprej ameriški državni podtajnik Herter in zunanja ministra Francije in Vel. Britanije. Tem se je kasneje pridružil še zunanji minister Zah. Nemčije. Obravnavali so vprašanje sestanka zunanjih ministrov štirih sil 11. maja v Ženevi, na katerega je Sovjetska zveza v odgovoru na zahodne note tudi že uradno pristala.

Ob zaključku posvetovanja, ki so se nadaljevala včeraj, je bilo izdano poročilo, ki zagotavlja slovo med zahodnimi silami tako v pogledu sestanka zunanjih ministrov kot v pogledu sestanka na vrhu, ki naj bi sledil prvemu v juliju in avgustu, če bi seveda prvi pokazal kak uspeh. Zunanji ministri malih držav,

Iz Clevelanda in okolice

Iz bolnišnice— John Kordish, 1153 E. 60 St., se je vrnil iz bolnišnice in se zahvaljuje za obiske in karte. Shod Tretjega reda— Na shod Tretjega reda sv. Frančiška v cerkvi sv. Lovrenca 12. aprila popoldne ob dveh pride vizitator p. Fortunat Zorman, O.F.M.

Seja— Društvo Glas Clev. delavcev št. 9 SDZ ima v nedeljo ob devetih dop. redno mesečno sejo v navadnih prostorih. Brani bodo trimesečni računi.

Skupno sv. obhajilo— Članice Bratovščine sv. Rešnjega telesa fare sv. Lovrenca imajo v nedeljo pri sedmi sv. maši skupno sv. obhajilo, popoldne ob dveh molitvah, nato pa sejo.

Molitev— Članice Društva sv. Ane št. 4 SDZ so vabljene jutri zjutraj ob osmih v Zakrajskov pogreb. zavod k molitvi za pok. Johano Petrinico, ob devetih pa k pogrebni sv. maši.

Iz bolnišnice— Lojze Peterlin z 1092 E. 64 St. se je vrnil iz bolnišnice in se zahvaljuje za obiske, darila in pozdrave. Obiski na domu so dobrodošli!

K molitvi— Članice Oltarnega društva fare sv. Vida in Podružnice št. 25 SZZ so vabljene nocoj ob osmih v Zakrajskov pogreb. zavod k molitvi za pok. Johano Petrinico.

Članice Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ so vabljene danes ob dveh popoldne v Zakrajskov pogreb. zavod k molitvi za pok. Johano Petrinico, jutri pa k pogrebni sv. maši. Članice Podružnice št. 47 SZZ so vabljene jutri ob osmih zv. v Ferfolijev pogreb. zavod k molitvi za pok. Pavlino Pervanje.

Znani vodja alžirskih upornikov padel

PARIZ, Fr. — V boju s francoskimi četami je padel eden najbolj zagriženih sovražnikov francoske oblasti v Alžiriji Amirouche Ait Hamouda.

Francoske oblasti so pozvale njegove podrejene, naj se predajo, če nečesto doživeti enak usode. Med uporniki je ponekod morala precej nizka. Pretekli teden se je udala Francozom večja četa.

VAJNOVEJŠE VESTI

KAIRO, Egipt. — Snoči je zavladel razburjenje na Srednjem vzhodu, ko je Izrael poklical preko radia del svojih vojaških rezerv pod orožje zaradi večbanja. Sirija je malo nato za vsak slučaj izvedla podoben ukrep.

NEW DELHI, Ind. — Kitajci so prišli v tibetanski prestolnici na tisoče protikomunistov in jih vozijo neznano kam v zapore ali taborišča.

WASHINGTON, D. C. — Sovjetska zveza je včeraj nenadno prepovedala vsem zahodnim diplomatom kretanje po deželi razen po Moskvi in po progi Moskva-Leningrad. Kot odgovor na to e podoben ukrep izdala vlada Združenih držav za sovjetske diplomate v tej deželi.

V Indiji so zaskrbljeni zaradi dogodkov v Tibetu

NEW DELHI, Indija. — Indija je bila zmeraj zelo zainteresirana za Tibetu. Smatrala ga je in ga smatra še danes kot vmesno državo med njo in Kitajsko, ki naj zmanjša skupno indijsko-kitajsko mejo in tudi obojne spore. Tako je bilo takrat, ko je bila Indija še del britanskega imperija, Kitajska pa cesarstvo. Tako je danes, ko je Indija samostojna država, Kitajska pa pod komunisti.

Ko je kitajski ministrski predsednik Chou-En-Lai obiskal pred leti indijsko prestolnico, se je Nehru izrecno zanimal za rdečo politiko v Tibetu. Chou-En-Lai mu je takrat odgovoril, da Tibet spada sicer pod kitajski vpliv, da pa bodo komunisti brezpogojno spoštovali tibetsko avtonomijo, ki je bila Tibečanom zagotovljena ne samo po posebni pogodbi med Kitajsko in Tibetom. V pogodbi je jasno povedano, da komunisti ne bodo motili ne verskega ne družbene

ga ustroja tibetske države. Komunisti iz Peipinga so seveda dali malo na svojo besedo. Pogodbo so začeli takoj kršiti in se vedno bolj vtikati v tibetske notranje zadeve, tako je tibetska avtonomija postala gola formalnost. Zadnje mesece so kitajski komunisti hoteli uničiti še videz avtonomije in začeli uvajati komunistično gospodarstvo in komunističen družabni red. To je bilo Tibečanom vendarle preveč. Pleme za plemenski se je začelo upirati, Peiping pa je postal tja armado 300.000 mož, da "zatre upor."

V indijski prestolnici New Delhi so hoteli v začetku zatajiti svojo zaskrbljenost s pretvezo, da so nemiri v Tibetu notranja zadeva rdeče Kitajske, ki jih nič ne briga. Vkljub temu je bila zaskrbljenost upravičena. Jasno je namreč že danes, da bodo kitajski komunisti z ognjem in mečem napravili konec tibetskemu uporu.

Kot se to zgodi pri vsakem

ponesrečenem uporu, zbežijo ostanki premaganih upornikov čez mejo k najbližnjim sosedom, da si rešijo vsaj golo življenje. Za tibetske upornike je edino pribežališče Indija. Tja se vse zateklo, kolikor se bo dalo, vse kar bo ušlo komunistični maščevalnosti. To so vedeli kitajski komunisti že naprej in radi tega napravili drzno potezo. Obdoličili so Indijo, da ona vodi upor iz mesta Kalimpong in radi tega formalno protestirali. Komunistični protest se ni dal zatajiti in Tibet je postal predmet javne zaskrbljenosti. V indijskem parlamentu so vpraševali Nehruja, kaj sodi o dogodkih v Tibetu in kaj bo napravil s tibetskimi begunci, Nehru je odgovoril, da je že opozoril Peiping, da vidi Indija v komunističnem nastopu v Tibetu kršitev svoje-časne pogodbe s Tibetom in obljube, ki jo je dal Chou-En-Lai, ni pa hotel povedati, ali se bo spustil še v kako drugo posredovanje. Glede usode begun-

cev je odklonil vsako pojasnilo, češ, da mora preje videti, koliko beguncev bo prišlo za zavetje. S tem se Indija ne bo dala pomiriti. Kitajski komunisti so postali njeni neposredni sosedje na najbolj občutljivi točki indijske severne meje, in to ne na miren in korekten način, ampak z zvijačo in s tem, da so prelomili pogodbo s Tibetom in dano besedo Indiji. Kaj takega Indija ne bo mogla mirno prenesti, pa naj Nehru skuša še tako lepo in pomirjevalno govoriti. Ni izključeno, da bo slučaj Tibeta pomenil v azijski politiki to, kar je pomenil v Evropi slučaj Čehoslovaške. Pokazal bo kitajske komuniste v pravi luči vsem nevtralnim azijskim narodom, njihova nevtralnost se bo zagugala sama po sebi, in to tem bolj, ker bo Indija jenjala biti prvi steber azijske nevtralne politike v boju med svobodnim in komunističnim svetom.

Čemu klicati na korajžjo?

CLEVELAND, O. — Naši generali in admirali s tajnikom za narodno brambo na čelu nam pripovedujejo, da smo tako dobro oboroženi, da lahko preko noči stremo Rusijo v puh in prah. Pravijo, da dajejo take izjave, da ja ne bi bila Moskva v dvomu, kaj jo čaka, ako bi izzvala atomsko vojno.

Na to odgovarja "Cleveland Plain Dealer": To je že lepo, da nam vojaški poveljniki pripovedujejo, kako močni smo. Zakaj so pa istočasno naši politiki in diplomatje vsi v defenzivi? Zakaj nečesto vzeti inicijative v roke in zahtevati na primer, da naj Moskva izpolni svoje obljube in obveze, ki jih je dala svoj čas zaveznikom o usodi satelitskih narodov? Ako se pa nečemo spustiti v ofenzivo, počemu potem rožljamo z orožjem? Ali morda zato, da damo komunistični propagandi priliko, da nas zmerja z vojnimi hujskači?

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week in July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Entered as second class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

NO. 65

Thurs. April 2, 1959

Odškodninske zahteve napram diktatorskim režimom

III.

Radi bi dodali še par pripomb o konfiskaciji premoženja v Jugoslaviji.

Prve konfiskacije so izvršili že komunistični narodni odbori na tako imenovanem osvobojenem ozemlju. Ker se je beograjski vladi zdelo, da te konfiskacije nimajo prave pravne podlage, je z zakonom iz 1. 1945 uzakonila prvo agrarno reformo, ki je zadela vse tiste, ki niso poklicni kmetovalci ali pa imajo kot kmetje več kot 35 hektarjev zemlje. Z zakoni 1. 1946 in 1948 je bilo konfiscirano premoženje vseh gospodarskih podjetij. L. 1950 so bile nacionalizirane vse stanovanjske hiše z več kot dvema stanovanjema. L. 1953 so ponovno konfiscirali kmetijsko zemljo, kolikor so jo kmetje imeli nad 10 hektarov. S tem je bila konfiskacija v glavnem završena.

Pozneje je komunistični režim nekoliko olajšal prenos nepremičnin, v kolikor niso bile nacionalizirane. Obenem so vpeljali možnost nakupa in prenosa takomenovane etažne lastnine, to je: človek je mogel pod gotovimi pogoji kupiti ali prodati stanovanje v stanovanjski zgradbi. Že pred tem so prevzeli upravo nacionaliziranih stanovanjskih zgradb hišni sveti.

Izvrševanje teh zakonov ni bilo v formalnem oziru enako po vsej Jugoslaviji. Nacionalizacije nepremičnega premoženja so bile skoraj povsod zaznamovane v zemljiških knjigah, nacionalizacije podjetij pa v trgovskih registrih. V nekaterih krajih so pristojni uradi izdajali potrdila odnosno izveščke iz uradnih zaznamov, drugod prejšnji lastniki niso mogli dobiti takih dokumentov. Tudi postopek za nacionaliziranim premoženjem ni bil povsod enak. Včasih je nacionalizirano premoženje ostalo v upravi centralne ali mestnih oblasti, včasih so ga dali v najem, včasih pa tudi prodali; največ nacionaliziranega premoženja je seveda v upravi delavskih svetov.

Pomanjkljivosti v besedilu zakonov, odlokov in predpisov, različna tolmačenja uradnih navodil in površno izvrševanje predpisanih postopkov so pustila odprta mnoga mala vrata, ki so jih ljudje takoj izrabili, kolikor se je le dalo v svojo korist. Čutilo se je to posebno v vprašanju prenosa lastnine na nepremičninah po mestih, kjer je komunistični režim odkril kar naravnost "špekulacije," ki so jih pridno uganjali tudi tovariši sami, kadar so hoteli svoj denar rešiti pred inflacijo z nakupom nepremičnin po mestih.

Da zavre promet z nepremičninami je komunistični režim 25. novembra 1958 z zakonom prepovedal vse prodaje nepremičnin, 27. decembra 1958 je pa beograjska Narodna skupščina izglasovala zakon o nacionalizaciji stanovanjskih zgradb in stavbnih parcel po mestih in trgih. Zakon sam je stopil v veljavo takoj po glasovanju, torej še predno je bil objavljen v službenem listu! Zakon nacionalizira vse stavbne parcele in stanovanjske hiše po mestih in trgih. Pušča prejšnjim lastnikom praktično samo stanovanje s 4 sobami in pritliklami, poleg tega pa še toliko poslovnih prostorov, kolikor jih rabi za svojo obrt, ako jo ima in izvršuje. Tega ostanka ne more niti brez ovire zapustiti svojim dedičem. Dediči imajo namreč pravico do stanovanjskih prostorov samo takrat, ako jih že nimajo od preje. Tudi poslovnih prostorov ne morejo podedovati, ako jih imajo že od preje. Nič ne more naravno podedovati kako stavbeno parcelo.

Postopek po tej najnovejši "nacionalizaciji" je precej kompliciran. Zakon načeloma izvršujejo mestne občine. Imenujejo dva odbora ali komisije. Prva ima nalogo, da določi, kaj naj v smislu zakona ostane še v rokah dosedanjega lastnika. Druga komisija pa naj oceni, koliko naj bo vredno to, kar pade pod nacionalizacijo. Občine morajo opraviti to delo do konca 1959. Odškodovanec se more pritožiti samo proti odloku prve komisije, proti odloku finančne komisije zakon ne daje pravice do pritožbe na okrajne komisije. Zakon predvideva tudi način, kako naj odškodovanci dobe tekom 50 let plačano odškodnino za nacionalizirano premoženje. Predpis ni v tem oziru dosti jasn, vendar se da zaključiti, da bo odškodovanec dobil praktično samo nekaj odstotkov prave vrednosti, ako mu teh odstotkov med tem ne poje inflacija. Tak je položaj pri stanovanjskih hišah, pri stavbnih parcelah pa praktično ne bo dobil ničesar, kajti vrednost se računa po katastrskem donosu, ki je pri stavbnih parcelah praviloma minimalen.

Za naše bralce je posebno važen paragraf 77 tega zakona, ki pravi: "Izvršilni odbor (narodne skupščine) je pooblaščen, da sklene posebne predpise o načinu plačevanja odškodnine za nacionalizirane nepremičnine tujih državljanov v smislu mednarodnih sporazumov in načela reciprocitete." To je ključa, ki omogoča tujim lastnikom nepremičnin, da ne zapadejo usodi jugoslovanskih državljanov.

Ni znano, kdaj bo izvršilni odbor izdal "posebne pred-

pis." Ako jih ne bo kmalu, bodo morale tuje države, med njimi tudi Amerika, pritisniti na Beograd, da jih bo čim prej izdal. Dalje je treba paziti, da bodo občinski odbori do konca 1959 res sestavili komisije in da bodo te komisije dovršile svoje delo v roku, ki je predviden po zakonu. Ako bi se pokazalo, da odbori delo namenoma zavlačujejo, bo zopet potrebno posredovanje iz tujine. Ako ne bo nihče pazil na ta postopek, se lahko zgodi, da tuji državljani ne bodo nikoli vedeli, ne kaj jim je vzeto, ne kako jim je odmerjena odškodnina, ne kdaj jo bodo dobili plačano.

Na pobudo bivšega jugoslovanskega finančnega ministra Otona Gavrilovića je ustanovljen pri CACEED poseben "American Yugoslav Claims Committee," ki ima nalogo, da stalno opozarja naše državno tajništvo v Washingtonu na način, kako bo beograjska vlada izvrševala ta zakon napram ameriškim državljanom, in v slučaju potrebe stavi primerne predloge. Komitet vodi seveda tudi evidenco o škodah, ki so nastale ameriškim državljanom po prejšnjih nacionalizacijah, v kolikor te škode niso poravnane. Želja komiteta je, da čim prej dobi splošen pregled o neporavnani škodi za vso Jugoslavijo. Interesenti bodo samo koristili samim sebi, ako mu gredo pri tem poslu na roko s praviimi in stvarnimi podatki.

AMERICAN YUGOSLAV CLAIMS COMMITTEE

61 West 87th St., New York 24, N. Y.

Komitet prosi vse ameriške državljane, da se mu javijo radi skupnega nastopa za pravično odškodnino za premoženje, ki je bilo konfiscirano ali nacionalizirano od sedanja jugoslovanske vlade, ako do sedaj še niso dobili za njjo povrnjene škode.

Samo skupen nastop vseh interesov širom vse dežele bo omogočil naš uspeh, tako govori sedanja skušnja.

BESEDA IZ NARODA

Pismo
Vrhenškega
Tinela

Waukegan, Ill. — Pred par dnevi smo imeli živahen razgovor o raznih raketirjih in raketirstvu sploh. To ni nič novega sicer. Med ljudmi, ki se zanimajo za javno življenje so taki razgovori na dnevnem redu kaj pogosto. Važno pri takih razgovorih je le to, kaj je cilj takih razgovorov. Ali so taki cilji naperjeni v to, da bi pokazali izhod iz takih kriz, ki ogrožajo ljudsko moralo, ali so le na dnevnem redu zato, ker ljudje nimamo o čem drugim govoriti in razpravljati. Med ljudmi so včasih razgovori, v katerih se občuduje ono, kar zasluži graje in obsojanja; včasih pa razgovori predočujejo slabosti in hudobije in opozarjajo pred nevarnostjo. Take razgovore je za odobravati. V vsakih razgovorih so neki zaključki in tisti, ki se razgovarjajo jih odnesejo seboj v življenje. Pomenljivo je to, ali so zaključki dobri, ali slabi.

Na milijone je takih le slučajev vse križem naše Amerike: Ko se usede zvečer družina h skupnemu kosilu, se navadno začne pogovori o dogodkih med dnevom. Taki dogodki so jim predstavljeni, bodisi potom časopisov, radia, ali televizije. O nekaterih pa čujejo od drugih.

Časopis, ki ga je bral bodisi družinski oče, morda sin, ali hči, ali kdo drugi je prinesel z mastnim naslovom vest o kakem raketirju, o kakem zločincu, ali o čem drugem. Eden dogodek omeni, v par minutah vsi razpravljajo o njem. Govori se vse križem o dogodku, potem pa padajo zaključki, k tem pojasnila in neki utisi ostanejo o dogodku na vseh.

Gre za kak grd zločin. A v razgovorih se vedno dobijo nekateri, ki s kakimi izgovori opravičujejo zločince. Eni ga pošiljajo na "gavage," drugi so bolj mehki, ga izgovarjajo. Posledice so, mnenje je razdeljeno in pocepljeno. To pa daje zločincem in zločinstvu le potuho, da se zločinci v takih slučajih celo počutijo kot neki junaki. To je zlo, ki vodi v nadaljne globočine zločinstva.

Vsaka razprava in vsak zaključek v njej je važen. Kaže, koliko razumemo predmet, o katerem razpravljamo in kakšen je naš zaključek v njej. Pravi,

pravičen, ali ni?

Vrlo resničen je rek: "Vsak narod ima tako vlado in oblast, kakoršne je vreden." Ta rek zelo dosti pove! Pove tudi to, če kake oblasti narod ne mara, zakaj jo pa tolerira in ima? Če kdo narodu ne služi tako, kakor narod pričakuje in za kar ga je narod izvolil — zakaj ga pa trpi? V Ameriki je demokracija in svoboda. Državlani se lahko organizirajo in izvolijo kogar smatrajo, da je vreden njih zaupanja. In če ga narod ponovno in ponovno voli, to je take, o katerih se govori, da ne delajo prav, je to pač krivda naroda samega, zakaj pa take vodi?

Raketirji salamenskogo dobrote, kje lahko vodijo raketirstva in kje ne? Vse je odvisno od javnosti. In kjer se da ta izkoristiti raketirjem, tam raste najboljša pšenica za raketirje.

Raketirstvo, podkupovanja in druge take nečestitosti segajo na vsa razna področja našega javnega družabnega, gospodarskega in političnega udejstvovanja. Razne osebnosti se silijo in dokopavajo do svojih pozicij s podkupovanjem posameznikov in organizacij. Vse polno slučajev imamo po naših unijah, po raznih gangsterskih sindikatih. Kjer podkupovanja ne dosežejo svojih namenov, se poslužujejo tudi zločinov. Ko se o raznih takih slučajih le dovolj glasno govori, tedaj se navadno zganejo v Washingtonu v zveznem senatu. Imenujejo razne preiskovalne odbore, ki prirede zasliševanja, katera nekaj odkrijejo, a največkrat dosti ne. Krivcem pa malo kedaj morejo do živlega, ker ti se sklicujejo na ustavne pravice znanega petega dodatka k zvezni ustavi in enostavno odklanjajo odgovore na vprašanja pri izpraševanjih in preiskavah.

Kaj pa tisti "Peti Dodatek k Ustavi" določa in kakšno zavetje nudi raketirjem? Tako-le se glasi v izvrniku:

ARTICLE V.

(Provision Concerning Prosecution, Trial and Punishment — Private Property Not to Be Taken for Public Use Without Compensation.)

No person shall be held to answer for a capital or other infamous crime unless on a presentment or indictment of a Grand Jury, except in cases arising in the land or naval forces, or in the militia, when in actual service, in time of war or public danger nor shall any person be subject for the same offense to be twice put in jeopardy of life or limb; nor shall be compelled in any criminal case to be a witness against himself,

nor be deprived of life, liberty, or property, without due process of law; nor shall private property be taken for public use without just compensation.

Krivci se skrivajo za ta "amendment" in ko jih člani odbora izprašujejo, se manj sklicujejo in na stavljenja vprašanja ne odgovarjajo. To je naravnost norčevanje iz oblasti. Omenjeni "amendment" je v ustavi zato, da se ne bi godila krivica, po krivici obdolženim v kakih slučajih, ne pa zato, da krije prave krivice, ki se skrivajo za pravnimi zvijačami prefriganih pravnikov v raketirskih slučajih.

Če je kak "amendment" potreben spremembe, jo je "peti amendment" in sicer take izjemne spremembe, da bi za take slučaje ne veljal in da bi krivci na poštena vprašanja morali odgovarjati. Pošten človek se na pošteno vprašanje ne boji odgovarjati!

Čemu prirejati taka zasliševanja, ki stanejo deželo mnogo denarja, a se jim razni raketirji le posmehujejo in odklanjajo odgovorjati na vprašanja. Zadanja leta je bilo cele vrste takih zasliševanj, na katere so bili pozvani razni mafisti in raketirski rokovanjci, ki letno izsilijo z grožnjami in raznimi bojkoti v businessu na milijone in milijone dolarjev od raznih obrtnikov in podjetnikov. Ali pozanjejo milijone in milijone dolarjev z hazardnimi igranicami ali s čim drugim. Kdor se jim ne pokori, ali z njimi ne sodeluje, ga razni pobojniki strahujejo, mnogi izginejo brez sledu, mnogi padejo tako ali tako.

Ljudje sicer sumijo in v največjih slučajih prav sumijo kdo je kriv. Tudi oblasti se zganejo, a do živga jim malokedaj pridejo, ker je vse spretno organizirano po mafističnih načelih, zraven pa še denarja nič koliko! Kadar kaka oblast pokliče take krivice na zasliševanja, da bi prišli do kakih pojasnil v takih nečednih zadevah, se prizadeti lepo skrivajo za "Peti Amendment" in sedijo pred zasliševalnimi odbori, kakor kakšni nemi "mutci." Krivica se reži pravici v obraz!

Resni ljudje zmajujejo z glavami in se izprašujejo: Kako dolgo bo tako šlo? Kako dolgo bomo imeli Pravico privezati z nagobčnikom na njenih ustih, med tem, ko razni mafistični sindikati prosto gospodarijo in koljejo vse na okrog? Kako dolgo še?

V takem vzdušju se človek razveseli vsakega žarka, ki prisije v temo takih razmer od kake strani. En tak žarek je bilo videti prav te dni, ko je stopil v volilno areno sosednjega mesta North Chicago kandidat za mestnega sodnika (police magistrate). To je John Matijevich, ki je prijavil svojo kandidacijo za sodnika v volitvah v aprilu.

Matijevich je v svoji prijavi objavil zelo pomenljivo izjavo, v kateri prikazuje žalostne razmere po ameriških mestih in kliče javnost na pomoč, da naj se zave in na volilni dan v tem tudi napravi primerne zaključke.

Matijevich upravičeno povdaja, da morala in poštenje po naših mestih propada. Nezavednost, neodločnost in brezbriznost javnosti so pa tisti nevarni činitelji, ki pri tem sodelujejo in pomagajo.

Krivda je na nas vseh. Vsak vrt je tak, kolikor se zanj briga njegov gospodar vrtnar. Zane-marijen vrt rodi le plevel! Naši javni uradi in varnostni uradi kot policija, sodstva in druge oblasti, katerim so zaupani vrto-vi našega javnega reda in življenja, če ne funkcionirajo, kakor bi morali, da bi bili v ponos nam vsem, je krivda na nas, ker jim ne damo (ne izvolimo) pravih vrtnarjev! ...

Dobro in temeljito povedano. V demokratskih državah, kjer je ljudstvu dana pravica voliti, je na ljudstvu, kakšno o-

blast si izbere, da mu vrtnari v uradih in da pazi, da se zločinske zalege ne zaležejo in se ne razširjajo v njihova področja.

Ljudstvo ob volitvah o tem lahko spregovori! V njegovih rokah je oblast na volilni dan! Kar si izbere to ima!

To pot se mi je zdelo važno in potrebno nekaj pisati o tem. Bom drugič pa o čem drugem.

Iskren pozdrav vsem!

Vrhenšk Tine.

Korolanov koncert

Cleveland, O. — Pevski zbor Korotan vlnudno vabi na svoj letni koncert, ki se bo vršil v nedeljo, 5. aprila 1959, v veliki dvorani pri sv. Vidu. Na sporedu so slovenske pesmi in to umetne in narodne. Zbor bo zopet nastopil kot ženski, moški in mešani zbor, sodeloval bo pa tudi baritonist Pavle Borštnik. Korotan ima vsako leto samo eno samostojno prireditev, in upa da se bo občinstvo tudi letos odzvalo povabilu v takem številu kot prejšnja leta in s tem daljše pevčkam in pevčcem vzpodbudo k nadaljnjemu delu.

Koncert se bo pričel z nastopom mešanega zbora, ki bo zapel Adamičovo "V gozdu" in pa Oevirkovo "Moja pomlad"; obe pesmi sta umirjeni in zahtevata od pevcev zelo občuteno izvajanje, da pride misel skladbo pravega izraza.

V prvem delu bo moški zbor zapel tri pesmi, z zborom pa bosta nastopila kot solista Karel Zajec in Ivan Hauptman, oba člana Korotana od vsega početka. Karel Zajec bo pel tenorski vložek v Kramolčevi priredbi koroške narodne pesmi "Je pa dečva zatožila me, Ivana Hauptmana pa bomo slišali v pesmi "Nič več ne bom hodil," ki jo je napisal Radovan Gobec. Ipa-vec — Žepičeva "Podoknica" dopolnjuje prvi nastop moškega zbora.

Sledil bo nastop ženskega zbora, ki se z moškim zborom zaradi manjšega števila glasov ne more meriti v udarnosti, vsekakor pa v ubranosti posameznih glasovnih skupin. "Ko ptičica na tuje gre v priredbi Cirila Preglja, je prva na sporedu, tej pa bo sledila Tomčeva priredba koroške narodne "Pojdam pa u Rute."

Mešani zbor bo nato zapel narodno pesem "Ena ptičica prile-tela" v priredbi Zorka Prelovca. Tomčeva "Vlahi," ki je poslušalcem že znana ker jo je Korotan izvajal na koncertu pred nekaj leti, pa bo zaključna pesem prvega dela.

V drugem delu bo ženski zbor zapel ljudsko pesem iz Sloven-skih gor "Rožmarin se je pošušil v priredbi Cirila Preglja. V tej pesmi bo pela solo altistka Zdenka Mejač. Sledile bodo tri narodne v Bučarjevi priredbi: "Dekle na vrtu zelenem sedi," "Kako bom ljubila," "Dve let in pol."

Baritonist Pavle Borštnik je izbral za prvo pesem Josip Pavčičovo "Uspavanka I." Pesem zahteva od pevca izvrstno pevsko tehniko in je tudi glasbeno zelo zahtevna. Brez dvoma spada med najboljše slovenske samospeve. Tej bo sledila Vil-harjeva "Ukazi."

Pavle Borštnik bo nadalje tudi sodeloval pri nastopu moškega zbora; pel bo bariton solo v Medvedovi skladbi "Pozdrav." Poleg te pesmi bo moški zbor v drugem delu zapel še Jerebovo "Noč na vasi" in pa priljubljeno "Jadransko morje," s katero bo moški zbor zaključil svoj letošnji nastop.

Za zaključek koncerta bo nastopil celotni zbor Korotana in zapel najprej dve koroški narodni. Prva, "Dober večer," je v priredbi Ubalda Vrabca, druga, "Ko b' jaz vedela," v priredbi Pavla Kernjaka zveni tako prijetno, da bi jo človek kar naprej prepeval. Pevski zbor Korotan bo koncert zaključil s Foersterjevo "Naše gore."

Navedene pesmi pričajo, da se

je Korotanu tudi letos posrečilo izbrati program, ki daje lepo sliko glasbeno-pevskega ustvarjanja našega naroda od prvih skromnih početkov pa do današnjega dne.

Še enkrat vsi prsrčno vabljeni na koncert v nedeljo, 5. aprila 1959. Začetek ob pol štirih.

M. M.

Še plesali so ...

Florence, Colo. — Da bodo moji prijatelji in znanci vedeli, da sem še med živimi, sem se namenila, da napišem par vrtic. Stara sem že 80 let, moj dom je v Coloradu. Zdaj sem bila pet mesecev v Utah pri moji hčerki in njeni družini, ker sem bolj rahlega zdravja. Morala bom kmalu solato sejati in zato sem prišla domov.

Malo moram napisati, kako mi je v Utah ugajalo. Kamor sem prišla, so me z veseljem sprejeli in postregli. Bila sem tudi v Spring Glen pri družini Bill Pevri. So mi prav lepo postregli. Obiskala sem tudi školarjeve, otroke moje pokojne sestre. Iz srca se jim zahvalim za ljubezniv sprejem. Oglasila sem se tudi pri Mr. & Mrs. Louis Zeleznic. V Spring Glen, pa tudi v Salt Lake City so prav dobri ljudje.

V Salt Lake City sem bila pri družini Goodsell. Mrs. Goodsell je moja vnukinja, ona ima tri prav luštne otroke. V Dragertonu sem se ustavila pri Mr. in Mrs. John Krnc. Smo se imeli prav dobro tam, še plesali smo. Vsem se prav lepo zahvalim, posebno pa moji hčerki Diani Lee Zakrajšek iz Sunnyside, Utah in njenemu možu. Na poti domov sem se ustavila pri mojem sinu Joe Lipersick in njegovi družini, kjer sem ostala en teden.

Prav lepo je bilo in prijetno je, če gre človek malo po svetu, obiskat svoje sorodnike in prijatelje.

Mrs. Jennie Lipersick.

Goreča sveča

Ko se je Janez XXIII. poslav-ljal od Bolgarov, je imel govor, ki kaže, kako je že takrat mislil na združitev vseh kristjanov. Svoj govor je tedaj zaključil takole: "Predragi bratje, spominjajte se me, saj ostanem vedno, kljub vsem vetrovom in nevihtam, zvest prijatelj bolgarskega naroda. Že dolgo vlada med islamskimi katoličani navada, da postavljajo na božični večer na okno gorečo svečo, ki opozarja sv. Jožeta in Marijo, ko te-daj iščeta prenočišča, da bosta našla tam poleg tople peči in pogrnjene mize družino, ki ju željno pričakuje. Kjerkoli bom, v katerem koli predelu sveta, če bo bolgarski brezdomec šel mimo mojega bivališča, bo vedno našel na oknu gorečo svečo. In če bo potrkal na moje duri, pa naj bo to katoličan ali pravoslav-ljen, mu bodo vedno odprta. O bolgarski brat, lahko vstopiš in našel boš najprizirnejši sprejem."

Sveti oče utemeljeno upa, da se bodo s sklicanjem vesoljnega cerkvenega zbora vzhodni kristjani spet vrnili v Očetovo hišo.

Nedovoljene posvetitve škofov na Kitajskem

Po nepotrjenih novicah naj bi bili lani oktobra v rdeči Kitajski nedovoljeno posvetiti pet novih katoliških škofov, tako da je število teh škofov zdaj naraslo na 34. To naj bi bili škofje iz Cangše, Hongšova, Ličova, Jočova in še neki drugi, katerih predniki so ali v ječi ali pa so jih komunistične oblasti izgnale. Posvetili naj bi jih bili med oktobrsko škofovsko konferenco v Cangši, ki je bila sklicana, da bi protestirala proti okrožni-ci pokojnega Pija XII. "Ad apostolorum principis." Kdo je nedovoljeni obred posvetitve opravil, ni znano, pač pa se je zve-delo, da je bil na tem zborovanju navzoč nadškof iz Senjanga, msgr. Li Tao Nan.

Naše gore list

SODOBNA POVEST

Sledilo mu je nekaj čak, na-
pisanih v naglici:

"V Nju Jorku se je pripetila
nežgoda. Takselj, ki se je v
njem vozila Germana, je treščil
v nek tovorni avto in nevarno
poškodoval njo in voznika. U-
mrla je v bolnišnici. Jaz bom
takoj odpotoval v Francijo. Tak
je žalostni konec žalostne zgod-
be. Ko bo vse opravljeno, ji
bom pokazal hrbet in imel to
poglavje svojega življenja za
končano. Nisem ponosen nanj.
Vendar pa me je nekaj naučilo,
to izkušnjo hočem koristno iz-
koristiti in upam postati boljši
človek. Ali vsaj poskusiti ho-
čem. Ogenj je ugasnil, ostala sta
žilindra in pepel, ostalo pa je tu-
di zlato — Andrejček. Zdjaj mi
manjka le še Deteljica, a tudi
če bi vedel, kje naj jo iščem, si
ji ne bi drznil ponuditi razvali-
no svojega življenja. Kdo pa bi
kaj takega maral sprejeti? Ven-
dar pa bi mi odvalil kamen od
srca, kdor bi jo mogel najti ter
mi sporočiti, da je zdrava in sre-
čna, da me ne zaničuje in mi od-
pušča vso bedo, ki sem ji jo po-
vrožil. Da bi prosil kaj več,
nimam pravice. Ljubim jo.
Skot — ljubim jo. Misel, da je
nekoč na meni videla nekaj, kar
je bilo vredno njene čudovite
ljubezni, me bo delala ponosne-
ga — in ponižnega — do konca
mojih dni. Če bom nanjo mi-
slil, se bom morda še mogel po-
vpzeti na višino, kjer se me ne
bi sramovala.

"Hvala ti Skot za vse kar si
mi bil v tej strašni preizkušnji.
Ne ti ne Civer ništa zavozila živ-
ljenja kakor sem ga jaz. Zato
bi se morala Bogu na kolenuh
zahvaljevati. Piši mi ali še bolj
prijateljsko, da me obiskat ko
bodo vse te zmešnjave opravljene.
Nacrtoval nimam drugih ko da
moram takoj v Francijo. Čeprav
bi se Germana in jaz ne bi bila
smela poročiti sva si vendar bila
dobri prijatelja, zato me je njen
nesrečni konec hudo prizadel.
Večkrat me vprašujem ali bi ne
bil mogel ravnati lepše. Pa zdaj
je kar je. Zdjaj me čaka samo
še naloga, da Andrejčku preskr-
bim srečnejšo bodočnost. Kar
mene zadeva, pa Boga prosi, da
bi se zgodil čudež in bi se en-
krat mogel videti Deteljico, pre-
den umrjem.

"Moja ljubezen, hvaležnost in
prijateljstvo, dragi Skot, do te-
be, pa bo trajala do smrti. Tvoj
vdani Puhar."

Skot je še enkrat prebral pi-
sma, kakor da ne zadeva njega,
smuknil ga v žep, tam pa ga še
naprej zamišljeno otipaval.
Ali ga res mora pokazati Lor-
ni?

Saj je njegovo. Puhar ni pri-
čakoval, naj ga dam brati še ko-
mu drugemu. Morda bi celo
grešil zoper zvestobo, če bi to
storil. Dopisovanje je sveta in
zelo osebna zadeva. In je tudi
zgodil slučaj, da ima Deteljico
tako blizu. Če pismo obdrži zase,
ne bo trpel škode ne on ne ona.
Seveda je Puhar v žalostnem
položaju. A je vsaj zaenkrat do-
bro oskrbljen, in kdo more reči,
kaj se v kratkem lahko še pre-
meri?

Kar Deteljico zadeva, dogo-
dovkov ne pozna. Ostala bo še na-
prej v Belportu in tu živel vsaj
toliko zadovoljno ko kje drugje,
če že ne zares srečna.

Zvijajno nadrovanje. Zave-
dal se je tega ves čas, ko si je ta-
kole prigovarjal.

Pač pa se bo vršila, čakala kje v
bližini in skušala Puharju po-
magati.

Skot se je igral s skušnjavo in
še naprej svaljal pismo v žepu.
Recimi, da vsebino pisma o-
hrani zase ter Lorno in Puharja
pusti, da tavata še naprej po te-
mi in si sama pomagata, kakor
vesta in znata?

V takem slučaju bi mogel kaj
začeta samo Puhar. Ko bi iskal
Deteljico, bi preteklo precej ča-
sa in bi utegnili ostati brez-
uspešno, če mu on ne izda, kar
ve. Včasih je nemogoče izvede-
ti za bivališče kake osebe, razen
če si se obrnil do policije, do v
to postavljenih oblasti ali ob-
javljal v časopisih. In Skot ve,
da bi se Puhar takih pomočnikov
branil. Bal bi se zadevo
dajati v javnost in bal bi se
straškov. Take skrajne mere bi
uporabljal samo v najhujši sili.
Če bi nazadnje le kako uspel,
bi pa Lorna preteklost smatrala
za zapечатeno knjigo, Skot bi
jo pridobil s svojo ljubeznijo in
postala bi njegova žena. Puhar
bi prišel prepozno.

Da bi bilo tako ravnanje ve-
rolomno in zločin zoper ljube-
zen in prijateljstvo, je Skot kaj-
pada vedel. Lorna in Puhar bi
tako gledala na stvar. In kar je
najhujše: sam bi vedel, da je
postal Judež. Če si srečo kupi
za tako ceno, ali se ne bo spre-
menila v žolč in grizenje vesti,
ali mu ne bo tistih trideset sre-
brnikov žgalo roko?

Katera ženska bi ga še mogla
ljubiti, ko bi spoznala, da je za-
kon bil samo past? Prav gotovo
pa ne kaka Lorna Njuham. Po
pravici bi mu pokazala hrbet in
ga preklela zaradi izdaje, in kaj
bi mu potem njegova sramotna
zmaga še koristila?

Ali ni bolje, da si ohrani nje-
no in Puharjevo prijateljstvo?
V današnjem sebičnem svetu bi
težko našel zaklad, ki bi bil vred-
en več.

Zdjaj se mu nudi prilika, da
prijateljstvo še poglobi, utrdi in
ga spremeni v vezi, ki bodo tra-
jale vse življenje. Ali ni to za-
res vredno žrtve?

Misliti pa mora tudi na Civer-
ja. Kaj bi si on mislil o takem
zločinu — Civer, ki se je tako
malo ponašal s svojimi krepost-
mi, zraven pa bil poosebljena
čast? Skot nikoli več ne bi mo-
gel držati glavo pokonci sprčo
globokega prezira, ki bi ga oši-
nil iz teh poštenih oči.

Pa tudi če se na mnenje dru-
gih sploh ne ozira, mora pa upo-
števat svoj lastno mnenje.
Kako naj še živi, ko bi mu vest
neprestano očitala skrajno niz-
kotno dejanje?

Čakal je torej do večera. Ko
sta ob pokojnem sončnem zaho-
du z Lorno ostala sama, pa ji je
izročil pismo in se molče use-
del, ko ga je brala.

Svoje nade je sam brezobzir-
no poteptal. Tega se je jasno
zavedal. Toda iz ruševin bo
vstala srečnejša bodočnost za
žensko, katero ljubi. Slišal jo
je, kako je vzdiknila in se začu-
dila, ko je spoznala pisavo na
ovitku, in že mu ni bilo nič več
žal vsega, kar je žrtvoval.

List za listom je z mrzlično
naglico odšumel v njeno naroč-
je.

Skot pa je še vedno samo se-
del in gledal predse.

Veseli se je njenega veselja,
ni pa ga mogel gledati. Sicer
pa je zdaj bila njena ura in nje-
na čustva preveč sveta, da bi
jih smel gledati.

Ko je nazadnje vse prebrala,
je zbrala razmetane liste in za-
čela brati še enkrat.

Nato je vzdihnila, dolg je bil
vzdih in tresla se je, potem pa
je bilo vse tiho, kakor je tiha
sama smrt.

(Dalje prihodnjic.)

Dne 17. marca t. l. je bilo v
Celovcu veliko protestno zboro-
vanje. Udeležilo se ga je nad
700 zavednih sloven. rojakov in
rojakinj iz vseh delov Sloven.
Koroške. Na zborovanju je do-
bilo slovensko odposlanstvo, ki
je bilo za naslednji dan povab-
ljeno na Dunaj, potrebna navo-
dila. Soglasno je bilo odločeno,
da je treba s slovenske strani še
enkrat poskusiti vse, da bodo po
avstrijski politični upravi pri-
pravljeni manjšinski zakonski
osnutki popravljeni v smislu na-
rodno in kulturno ter socialno
političnih potreb slovenske na-
rodne manjšine, kakor je to
predvideno v določilih čl. 7. av-
strijske mirovne pogodbe. Če
tega nikakor ne bo mogoče do-
seči, potem pa so slovenski od-
poslanci dolžni jasno izjaviti, da
slovenska narodna manjšina ne
soglašja z očitno kršitvijo popol-
nega jasnih določil mirovne po-
godbe.

Odposlanstvo sloven. narod- ne manjšine v Avstriji pred dunajskim parlamentarnim odborom

Še isti dan takoj po protest-
nem zborovanju v Celovcu se je
šestčlanska slovenska delegaci-
ja odpeljala na Dunaj. Sloven-
ske odposlance je naslednji dan
18. marca ob 11. uri sprejel pa-
lamentarni pododbor, v katerem
so bili 3 narodni poslanci od
Avstrijske ljudske stranke (dr.
Weissmann, dr. Weiss in dr.
Tončič) in dva od Socialistične
stranke (dr. Neugebauer in Po-
polorum).

Poslanec dr. Weissmann je
uvodno priznal, da pomenita
pripravljena manjšinska zakon-
ska osnutka neke vrste kompro-
mis (sporazum) z nemškimi na-
cionalnimi krogi. Slovenske
odposlance je pozval, naj Slo-
venci pokažejo pripravljenost,
češ, da sta oba zakona taka, da
bo mogoče z njima v vsakem
pogledu ustreči Slovincem. Av-
strijski parlament in vlada sta
voljna zagotoviti vsakemu Slo-
vencu v Avstriji vse pravice.

K temu je slovenski zastop-
nik izjavil, da Slovenci ne more-
jo imeti zaupanja do zakonov,
ki kršijo tako besedilo kot smis-
el mirovne pogodbe, odnosno
de zakonov, ki jih more parla-
ment vsak čas po mili volji me-
njati, medtem ko mirovne po-
godbe ne more. Predložena
manjšinska zakonska osnutka
niti v eni točki ne upoštevata
predlogov narodne manjšine, ki

so bili merodajnim nešteto krat
predloženi ustno in pismeno.
Slovenska manjšina je ponovno
poudarila, da je bilo dvojezično
šolstvo zlonamerno ubito, če-
prav so se avstrijski uradni lju-
dje pred mednarodnimi forumi
neprestano sklicevali nanje.
Predloženi šolski manjšinski za-
konski osnutek na vsej črti ubi-
ja dvojezično šolo. Osnutek
negira med drugim tudi doslej
obstajajoči teritorialni dvojezi-
čni šolski princip.

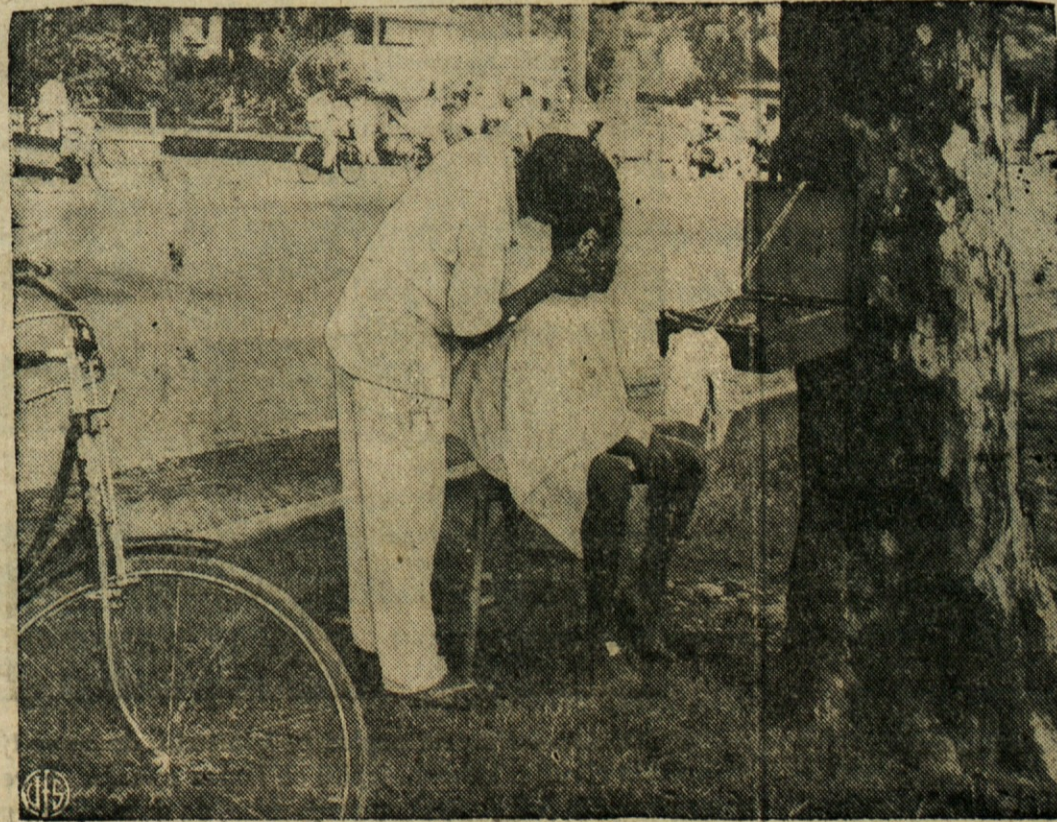
Dvojezična šola je bila dobra
Ministrska komisija, ki je od
20. do 31. jan. t. l. pregledala 39
dvojezičnih šol, je dognala, da
so uspehi na dvojezičnih šolah
vsaj tako dobri kot na samo-
nemških šolah. K temu dr.
Neugebauerju poročilo je
sloven. predstavnik pripomnil:
Kaj pa če ni ravno to vzrok za
njihovo ukinitve! Nemška stran
se je namreč doslej vedno le na
to sklicevala, da mladina na
dvojezičnih šolah zaostaja ter
da jo šolska dvojezičnost ovira
pri napredku v šoli.

Vtkanje države v poučeva- nje verouka

Po odredbi iz l. 1945. o dvoje-
zič. šolstvu se je verouk na dvo-
jezičnih šolah učil v otrokovem
materinem jeziku. To je bilo
vedno tudi stališče Cerkve. No-
vi manjšinski šol. zakonski o-
snutek pa predvideva, da bi se
tudi za tiste otroke, ki bi se si-
cer priglasili za pouk sloven-
skega jezika, verouk poučeval,
pa magari proti volji staršev, v
nemškem jeziku. Tako nem.

NA ČELU — Polk. Mar-
garet Monroe Henderson iz
Cameronu v Texasu je po-
veljavnica vseh ženskih oddel-
kov pri marinih. V marin-
ski kor je stopila l. 1943.

PREPROSTA BRIVNICA — Brivci v Jaki, prestolnici Indonezije, odpro svoje "de-
lavnice" kar ob poti, kot kaže slika.

stran zlorablja najbolj sveto
pravico staršev proti Sloven-
cem. Na protestnem zborova-
nju so zborovalci zato pozvali
cerkvene oblasti, da se upro-
temu nasilju nad slovenskimi
otroki. Na to zadevno sloven.
pripombo pred dunaj. parla-
mentar. odborom pa je izjavil
poslanec dr. Weissmann, da je
prišlo to določilo v zakonski
osnutek po dogovoru s cerkve-
ne oblastjo!

Slovenci nimajo pravice do dvojezične srednje šole

Manjšinski zakonski šol. pred-
log krši določila mirov. pogodi-
be še v dveh stvareh. Čl. 7. te
pogodbe namreč predvideva tu-
di poseben nadzor. Oddelek za
sloven. šolstvo, po pripravljen-
cem zakon. predlogu naj bi Slo-
venci dobili samo nadzornika za
sloven. pouk. To je stvarno na
prvih 3 šol. stopnjah popolno-
ma nemogoče, ker do sem je ves
pouk ena sama celota. Čl. 7.
avstr. mirov. pogodbe predvide-
va tudi posebno sloven. srednjo
šolo. Ko je bilo pred parlamen-
tar. odborom govora o tem, je
poslanec dr. Weissmann rekel,
da po proporciju sloven. manjšini
izdalo 27 novih del, kar da je
manj kot v letu 1957, ko so izdali
35 novih slovenskih del.

Protislovje na nemški strani

Kot je bilo pred parlamentarnim
odborom govora o rabi slo-
vensčine v sodstvu, so sloven.
predstavniki posebej opozarjali
na protislovje v reševanju slo-
ven. manjšin. vprašanja. V šol.
zadevah naj po novem zakonu
velja priznanje odn. priglasitev,
na sodnem področju pa se je dr-
žava odločila za teritorialni
princip in s tem v zvezi skrepla
dvojezično ozemlje samo še na
15 občin v južnem delu Koroške.

Sloven. tiskovna konferenca na Dunaju

Razpravljanje pred parlamen-
tarnim odborom je trajalo eno
uro. Podoba je, da ni prineslo
kaj pozitivnega. Za popoldne
istega dne je sloven. odposlan-
stvo sklicalo še tiskovno konfe-
renco v Hotel Erzherzog za do-
mače in tuje časnike. Poleg
vprašanj, ki so bila obravnavana
dopolndne pred parlamentarnim
odborom, je bilo tukaj še
posebej poudarjeno razmerje
med Juž. Tirolsko in Koroško.
Za Juž. Tirolsko zagovarja av-
strijski parlament zahteve tam-
kajšnje nemške manjšine, za
Koroško pa zahteve in mišlje-
nje sloven. narod. manjšine
sploh ne pride v poštev.

Pismo sloven. odposlanstva predsednikom parlamentarnih klubov

Po razgovoru s člani parla-
mentar. pododbora so sloven.
zastopniki naslovili na predsed-
nika poslanskega kluba OeVP
dr. Maleta in na predsednika
SPOe poslanca Olaha posebno
pismo. Slovensko odposlanstvo
jima v pismu naznanja, da na
temelju predloženih mu manjš-
inskih zakonskih predlogov
odn. na temelju rezultatov raz-
govora tega dne s poslanskimi
predstavniki obeh vlad. strank,
načelno odklanja oba zakonska

osnutka. Odposlanstvo v pismu
obžaluje popolno brezuspešnost
svojih resnih prizadevanj za
obojestransko sprejemljivo re-
šitev za slovensko narodno
manjšino življenjsko važnih
vprašanj.

IZ SLOVENIJE

**Galeb je najdražja ptica v Ju-
goslaviji.** Tako gre doma od ust
do ust. S tem pa ljudje mislijo
ladjo, ki nosi ime po lepem mor-
skem pticu galebu. S to ladjo
namreč maršal Tito vedno po-
tuje v inozemstvo. Sedaj je bil
z njo na štirimesečnem potova-
nju po državah Daljnega Vzh-
oda. Tako potovanje stane mili-
jone in milijone, kajti ladjo Ga-
leb spremljata vedno še dve
drugi ladji s popolnimi posad-
kami. Ladjo Galeb so pa nada-
lje tudi tako preuredili, da ima
maršal s svojo ženo in sprem-
stvom vse ugodje.

**Na občnem zboru Društva slo-
venskih književnikov** je bil iz-
voljen za predsednika Matej
Bor, za tajnika pa Tone Pavček.
Na občnem zboru so poročali, da
je 23 članov tega društva lani
izdalo 27 novih del, kar da je
manj kot v letu 1957, ko so izdali
35 novih slovenskih del.

"Sled naših senc" je naslov
novi pesniški zbirki Mateja Bo-
ra, ki je izšla pri Cankarjevi za-
loži. Državna založba Sloveni-
je je za izdala prvo samostoj-
no pesniško zbirko Toneta Pav-
čka "Sanje živijo dalje."

Prvakinja ljubljanske opere
Vilma Bukovec je dobila povab-
ilo od milanske opere Scala za
nastop v naslovni vlogi Smeta-
nove opere "Prodana nevesta". Za
njenega partnerja je bil določen
eden najboljših sedanjih itali-
janskih tenoristov Di Stefano.
Kot dirigent je bil napovedan
Lovro Matačić.

Na občnih zborih kmetijskih
zadrug na Gorenjskem je bila
Ponekod udeležba zelo slaba. To
so ugotovili poročevalci v ljub-
ljanskih listih, kjer je zapisano:
"Marsikje zbor zaradi premaj-
ne udeležbe sploh ni bil sklepe-
čen. Zanimiv je recimo primer
Šenčurja. Tu so že dvakrat skli-
cali občni zbor, vendar vselej
brez uspeha. Če iščemo vzroke
tako majhnega zanimanja čla-
nov kmetijskih zadrug, ugotovi-
mo kaj čudno pojave. Doslej so
recimo, prisotnim na občnih
zborih Kmet. zadruge Šenčur
delili po pol kranjske klobase
in 2 dcl. vina. Letos pa tega ni
več. Posledica: abstinenca. Po-
dobno je bilo v Vokleni, kjer
zadružniki niso dobili kot obi-
čajno po pol kg sladkorja, pa
splošno niso hoteli priti na ob-
čni zbor." Pisec poročila se

Moški dobijo delo

Fant dobi delo

Iščo se mladega fanta, ki bi se
rad izučil v pekarski stroki. Ne-
kaj izkušnje pripriljivo am-
pak ne potrebno. Plača od ure,
6 dni v tednu. Kličite YE 2-
3800, line 311. (X)

Moški dobi delo

Išče se mladega moža za raz-
lična dela v mali tovarni, meha-
nično nadarjen. Prednost ima
tak, ki mu ni treba služiti pri
vojakihi. Kličite GL 1-2030. (66)

NAZNANILO

Zdravnik

DR. VALENTIN MERŠOL
1031 E. 62 St. EN 1-5432

Uradne ure dnevno:
10-12 dop. — 4-7 pop.

Obiski na domu po dogovoru

Re-Nu Auto Body Co.

Popravimo vaš avto in prebarvamo
da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje.
Welding

JOHN J. POZNIK in SIN
CLenville 1-3830
982 East 152nd Street

vprašuje: "Kje je tu združna
zavest?"

Zenske dobijo delo

Gospodinja

Išče se ženska srednje starosti
od 45 do 55, da bi gospodinjila
za mladega neporočenega far-
marja blizu Ashland, Ohio. Pri-
poročila. Pišite na Box 123, A-
meriška Domovina, 6117 St.
Clair Ave., Cleveland 3, O. (65)

Delo za žensko

Starejša begunka ki zna po-
leg slovensčine še drug jezik in
je dobra kuharica, dobi delo kot
hišna pomočnica v odlični rod-
bini dveh oseb. Dobro postopa-
nje. Plača skromnejša v začet-
ku. Bogumil Vosnjak, 2013 N.
St. NW., Washington, D. C.

MALI OGLAS!

Sobe se odda

V najem se dobi 5 sob. Vpra-
šajte v Sornovi restavraciji,
6036 St. Clair Ave. EN 1-5214.
(X)

Hiša naprodaj

Lepa zidana hiša iz "tapestry"
opeke, English Colonial, 5 sob,
polna klet. Samo \$17,900. Na
19507 Arrowhead Ave. KE 1-
5514. (65)

Stanovanje se odda

Tri neopremljene sobe s ko-
palnico se oddajo na 1139 E. 77
St. Za pojasnila pokličite RA
1-2406. —(65)

Sobe se odda

4 opremljene spalne sobe se
oddajo moškim. Si lahko tudi
kuhajo. Kličite med 6. in 10. uro
zvečer. EX 1-8941. (68)

Sobe se odda

Štiri sobe in kopalnica se od-
dajo na 1434 E. 51 St. (68)

"Baby Sitter"

Iščem osebo, ki bi pazila na
otroka. Ga lahko vzame na
svoj dom. Zglasite se na 1118 E.
68 St., spodaj, zadaj. (67)

NAPRODAJ

V Euclidu, na lepem prostoru,
bungalow, 5 sob, jako čist, gara-
ža, lep vrt. Cena samo \$13,500.
Blizu East 185. ceste in Lake
Shore Blvd. zidana hiša, 4 spal-
nice, 2 garaže. So lahko takoj
vselite. Cena zmerna.

Na East 115. cesti hiša s 4
spalnice, 2 garaže. Hiša je v ze-
lo dobrem stanju. Cena samo
\$12,900.

Bungalow, 2 leti star, pod-
strešje, polno podkleten. Se lah-
ko takoj vselite. — Cena samo
\$16,800.

Knifc Realty

820 E. 185. St. IV 1-7540

Zidan bungalow

Blizu Blvd., velika kuhinja,
stanovanjska soba, 2 spalnice,
kopalnica spodaj, zgoraj za raz-
širjenje. Klet, garaža. 8 let
stara hiša. Samo \$16,900.

Zidan Colonial

Kuhinja s prostorom za zaj-
trk. Jedilnica in stanovanjska
soba spodaj. Tri spalnice in ko-
palnica zgoraj. Klet. 1½ gara-
ža. Pod \$20,000.

Mentor Ranch

Kamenito pročelje, stanovanj-
ska soba, jedilnica, kuhinja, 4
spalnice, 2 kopalnice, 2 ognjišča,
vzidana peč, velika družinska
soba. Popolnoma karpetirno.
Garaža za 2 kare.

PENA REALTY INC.

620 E. 222 St. N 1-2300
(Nproti mestne hiše) (66)

V najem

Odda se 3-sobni apartment v
fari sv. Vida. Kličite UT 1-2226.
(67)

Hiša naprodaj

Lastnik prodaja na pol bun-
galow s 3 spalnicami v bližini
E. 185 St. Kličite KE 1-0085.
(27,2,3,apr)

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd. IV 1-2327
EDINA SLOVENSKA IZDELOVAL-
NICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

Pegam in Lambergar

spisal dr. Fr. Detela

Po dolgih samostanskih hodiščih so postajali bratje in govorili skrivnostno med seboj. Vedel je vsak, da zavisi od važnega pogovora v prelatoj sobi sreča ali nesreča samostanska, in slovesen izraz je dajala ta zavest njih obrazom. Pokoncu so dvigali mlajši glave; starci pa niso mogli skrivati skrbi in strahu. Prišla sta na hodišče opat in prior, ta zmagovit, oni vdan, pregovorjen, ne prepričan. Zvedavo, so zrl bratje zdaj v tega, zdaj v onega. Kmalu jih je sklical zvonec k zborovanju, in prebledel je pater Benedikt, ko mu je prišel sluga pravit o prirojevem prihodu in ga klicat k zboru.

"Idi domov, Tajda", je šepetal in ji podal tresočo roko, "in molita za materjo, da Bog vse prav obrne."

Gregor pa je bil zelo nesrečen. Zdelo se mu je, da se je pregrešil neopustno; razžalil je Tajdo in zlorabil pater Benedikta zaupljivost in dobrodušnost. Vso noč ni mogel spati; zjutraj pa je iskal Tajde, da bi jo prosil, naj mu odpusti nepremišljeno predrznost. A ni je dobil. "Ogiblje se me", si je dejal žalosten in se vrnil k tovarišem. Tam pa je zvedel, da je prišel iz Čelja prior, in da imajo menihi veliko zborovanje.

Razvidel je, da se pripravlja nekaj imenitnega, in ukazal tovarišem, da naj ostanejo doma. Jernej se je veselil, da bode morebiti vendar konec dolgega časa in se dobila prilika, da pokaže, kakšni so bili junaki v prejšnjih časih. Miha in Janez pa se še nista bila naveličala miru.

V veliki dvorani pa so zborovali menihi. Po običajni molitvi jim je bil razložil prelat povod shodu, da izjavi namreč samostan mnenje o dednem nasledstvu v celjskih rofiji; zakaj kneginja Katarina in cesar se ne moreta pogoditi, ker ali kneginja zahteva preveč ali pa cesar popušča premalo.

Vstal je prior, spominjal se v živahnem govoru dobrotljivosti celjskih vladarjev proti Gornjemu gradu, kako srečna in slavna je bila pred kratkim blaga kneginja, kako nesrečna in prezirana je sedaj, in da se vpraša, ali bodo zvestobo, s katero so se

vedno ponašali gornjegrajski menihi proti mogočnemu grofu, tudi ohranili zapuščeni vdovi ali ne.

"Živela kneginja Katarina!" se je slišalo iz ust mlajših bratov.

"Celjsko mesto je za kneginjo vdovo", je nadaljeval prior. "Vsa vojska, z Vitovcem na čelu, je na njeni strani, in moje mnenje, je, da se potegnemo tudi mi zanj, dokler se popolnoma ne reši vprašanje, kdo da je pravi naslednik grofa Urha."

"Živela kneginja!" se je čulo zdaj krepkeje. A vzdignil se je subprior in prekal, da bi še ne bilo rešeno vprašanje o dednem nasledstvu, ko je dedna pogodba med cesarjem in rajnim grofom iz leta 43. še pisana ohranjena; ko je vrhutega krški škof, za razsodnika izvoljen od cesarja in od Vitovca spoznal cesarja za postavnega naslednika; da je cesar pravi naslednik, je priznal tudi že samostan s tem, da je sprejel njegove vojaške v svoje obzidje. Prigovarjal je bratom, da naj se ne plete v homatije, ki jih utegnejo drago stati.

Le nekoliko starejših bratov je odobravalo njegove besede; večina je bila nasprotna, in ponosno se je vzdignil zopet prior. Ovrigel je trditve, da bi bilo nasledstvo že končno rešeno; zakaj pogodba iz leta 43. ne more več veljati, ker jo je raztrgal spor leta 51. in vojna leto pozneje; za dediča se je tudi še oglašil kralj Ladislav, ki takisto ne priznava razsodbe krškega škofa, kakor kneginja Katarina ne. "Da bi bil priznal samostan cesarja za svojega gospodarja, tudi ni res, in nobeden pooblaščenec gornjegrajski še ni prisegel zvestobe. Priznali smo le to, da se hočemo pokoriti cesarju, ako se spozna on za postavnega naslednika."

"Počakajmo torej," je vzkliknil pater Benedikt, "da doženo zadevo posvetni mogotci, in ne vtikajmo se v politične boje, kjer ne moremo odločiti ničesar, in kakršni se ne spodobijo našemu stanu. Rado se zgodi, da se sporazumejo sovražni oblastnika in račun slabijših zavveznikov. Prepozno se bomo odrekli, če zmaga cesar in nas dobo v vrstah svojih nasprotnikov. Prepustimo posvetnim ljudem skrb za posvetne reči in

prosimo Boga, da ohrani mir med krščanskimi vladarji!"

Prijazno je prikimal opat subpriorju, in izrazil neodločnost, se je pokazal na njegovem obrazu. Prior je to tudi zapazil in se takoj zopet vzdignil proti patru Benediktu.

"Da, to je geslo nekaterim, prepustiti posvetne reči posvetnim ljudem in uživati mir in pokoj po vsaki ceni, naj velja tudi čast in dobro ime. A naj bi bili mi tudi samo duhovniki,

ustavljati bi se morali širjenju takih nazorov; a mi smo tudi posvetno oblastvo. Mi imamo svoje podložnike, katere nam je braniti, če je treba, tudi z mečem. In kolika samopašnost, vedno le gledati, da se potegujejo drugi za pravico; kako hlapčevstvo, pokoriti se vedno močnejšemu! Prav je storil stari zakonodajec, ki je odločil, da služi smrt oni, ki se ob časih državnih razporov ne nagne na nobeno stran. Za to gre sedaj, ali branimo zatirano vdovo pokojnega vladarja, ki nam je izkazal toliko dobrot, ali pa da gledamo le na to, da se prikupimo njegovemu nasprotniku!"

"Nikdar, nikdar! Živela kneginja!" so se čuli burni klici, in videlo se je, da se nagiblje prelat zopet na to stran. In dokazoval je prior še, da ne samo pravica in hvaležnost, ampak tudi korist da zahteva, da se potegnemo za kneginjo. To bode pritisnilo cesarja, da se sporazumeje s kneginjo in da se ohrani mir; ako pa se postavi samostan naravnost na cesarjevo stran, dobode takoj opravlja s celjsko vojsko in z Vitovcem in čez nekoliko mesecev z Ogrji.

"Ne zanašajmo se na Vitovca!" je klical v poslednjem naporu subprior. "On se ni menil za vdovo, ko se je pogajal s cesarjem; zdaj se ne meni za cesarja, s katerim se je bil pogodil; in prej ali slej se ne bode zmenil ne za kneginjo, ne za nas, ko bomo plačevali račun današnjega prenačlenjenja. On se meni le zase, varujte se ga!"

Nihče ni poslušal več teh besedi, in le dva glasova je dobil subprior za svoj nasvet; vse drugo je bilo navdušeno za priorja. Ko je naložil opat še molk o zborovanju, so se razšli bratje. A kmalu so se zopet zbirali po trije in štirje in pretresovali važno zadevo. Postrani so gledali subpriorja, ki je lezel v svojo sobico, in najsmelejši jim je jel posmehljivo propovedovati:

"Bratje, ne vtikajte se v reči, ki vam niso nič mar. Najboljše na tem svetu je: Mundum sine re currere, sicuri currit; sedere post fornacem, cum omnibus habere bonam pacem; adorare Deum trinum et bibere bonum vinum. To je načelo, plemenito in praktično!"

Bratje so se zasmejali, Bene-

dit pa je vzdihnil, ker je slutil, da ne vedo reveži, kaj delajo.

Od Savinje sem pa se je začel topot konjskih kopit in zvenket orožja. Ljudje so prihiteli iz hiš gledat brhkih jezdecov, ki so pred samostanskimi vrati ustavili spenjene konje.

"Glej, oni čokati v sredi, to je Vitovec," je razlagal oče svojemu sinu, in zažarela so fantu lica in oči.

"In oni velikan na njegovi desni?" je vprašala hči, ki ji ni posebno imponiral Vitovec.

"To je Ostrovhar, brat gospoda priorja," je bil odgovor, in niso se mogli nagledati orjaškega viteza.

Ostrovhar pa je kričal na samostanskem dvorišču in klical menihe, svoje znance. Pristrčno so se pozdravljali. Srečen je bil,

komur je segel Vitovec v roko; z Ostrovharjem in drugimi tovariši pa so bili bolj domači; šalili so se med seboj, in kdor se je zanašal na svojo moč, je stresel Ostrovharja za rame in vprašal, če je še tak hrust.

"Kje pa tiči brat?" je vprašal ta. "Ali vedno pije?"

Oni so se smejali in trdili, da je brat strasten vodopivec.

SAVE SAFELY
at **3½%**
CURRENT RATE
ST. CLAIR SAVINGS
813 East 185th Street
25000 Euclid Avenue
6235 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio

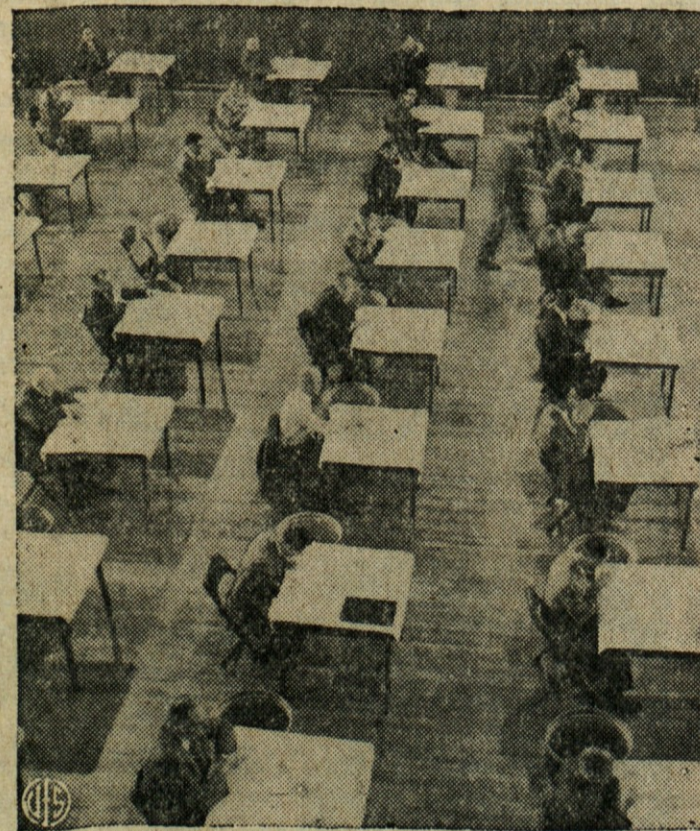

**mrzla voda je za krokodile
ljudje imamo radi vročo!**

NABAVITE SI AUI - 40 PLINSKI VODNI GRELEC

IZBIRAJTE MED TEMI SLOVITIMI VRSTAMI: Coleman * Hotstream * Morflo * Permaglas * Rex * Rheem * Ruclid * Zapomnite si: PLIN segreje vodo hitreje, za ¼ ceneje od drugega avtomatičnega kuriva.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

SOLA? — Na prvi pogled bi kdo sodil, da so se ljudje na sliki zbrali h kakemu izpitu ob koncu šolanja. V resnici so zbrani in čakajo vsak za svojo mizo, da dokažejo in pokažejo svoje sposobnosti v preskušanju vina. Najboljši bodo preskušali vino na jesenskem vinskem velesejmu v Kaliforniji.

"Kajpada!" je ugovarjal Ostrovhar. "Jaz vas že poznam: De patre priore nil nisi bene loqui! A resnica nad vse; mi smo v resnici žejni."

Bratje so jih vabili s seboj v obednico, češ, da bi bilo strašno in nezaslišano, če bi kdo v njihovem samostanu umrl od žeje. (Dalje prihodnjic.)

Dostojanstvo....

Dober okus in simpatično razumevanje vaših potreb

MARY A. SVETEK
pogrebni zavod

478 E. 152nd Street

KE 1-3177

Velik prostor za parkiranje odzadaj

Ambulancijska postluga z oksigenom napravo dan in noč

Jos. Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: ENdicott 1-0553

COLLINWOODSKE URAD

452 E. 152nd STREET

Tel.: IVanhoe 1-3111

AVTOMOBILI in POLIŠKI voz redno in ob vsaki uri na razpolago.

MI smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.

1891

1959

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z žalostnim srem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec, da je po daljši bolezni preminul naš soprog, oče, brat in stari oče

Anton Yerman

Zatisnil je svoje blage oči 5. februarja 1959. leta. Rojen je bil 7. aprila 1891. leta v Cerknici. V Ameriko je prišel leta 1906.

Pogreb se je vršil 9. februarja iz pogrebnege zavoda Joseph Zele in Sinovi v cerkev Marije Vnebovzete ter po darovani sv. maši zadušnici je bilo truplo prepeljano na pokopališče Vseh duš na Chardon Rd., kjer sedaj njegovo truplo spi večno spanje.

Bil je član društva sv. Janeza Krstnika št. 71 ABZ, društva Friendly Neighbors št. 65 SDZ, unije pri železnici, delničar Slovenskega doma na Holmes Ave., kjer je bil večletni predsednik.

V dolžnost si štejemo, da se zahvalimo vsem duhovnikom cerkve Marije Vnebovzete za vso poslugo, ki jo je bil deležen pokojnik in za spremstvo na pokopališče.

Srečna hvala vsem prijateljem, ki so ob rakvi položili toliko krasnih vencev, da je ležal v samih cvetlicah, ki je tako ljubil vrt, ter mu s tem izkazali ljubezen in zadnjo čast.

Hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj njegove duše.

Hvala vsem, ki so ga prišli kropiti in moliti za njega ob njegovi krsti. Hvala vsem, ki so ga spremili na pokopališče.

Srečna hvala pogrebem od društva sv. Janeza Krstnika in njegovim sodelavcem pri N. Y. C. železnici, ki so nosili krsto.

Zahvalimo se vsem, ki so dali avtomobile na razpolago brezplačno za spremstvo na pokopališče.

Hvala vsem za sožalne karte, ki smo jih toliko prejeli od povsod.

Iskrena hvala našim sosedom za vso postrežbo, za delo na domu, ko smo prišli iz pokopališča, ter hvala Mrs. Mary Trček, Josephine Opalek, Mrs. Marie Raven, Mrs. Sava Debeljak, Mrs. Wanda Demojzes, Mrs. John Zaller in ostalim, ki so toliko napravili za nas. Ne bomo nikoli pozabili.

Hvala osobju Joseph Zele in Sinovi za vsestransko postrežbo, ki je bila tako izvrstna.

Ljubi soprog, oče, stari oče in brat, počivaj v miru v ameriški zemlji in lahka naj Ti bo gruda.

Dragi soprog, kako te pogrešamo in kako Te iščemo, ker ni nam mogoče misliti, da Te ni več med nami. Saj si nam bil vse. Hiša je prazna. Spominjali se Te bomo v molitvi, dokler se ne snidemo zopet s Teboj v večnem raju. Do tedaj pa počivaj v miru in spavaj sladko.

Tvoji žalujoči:

MARY, soproga

ANTHONY, sin

MARY por. SCHNEIDER, hči

EDITH, snaha EDWARD, zet

JOSEPH ANSLOVAR in

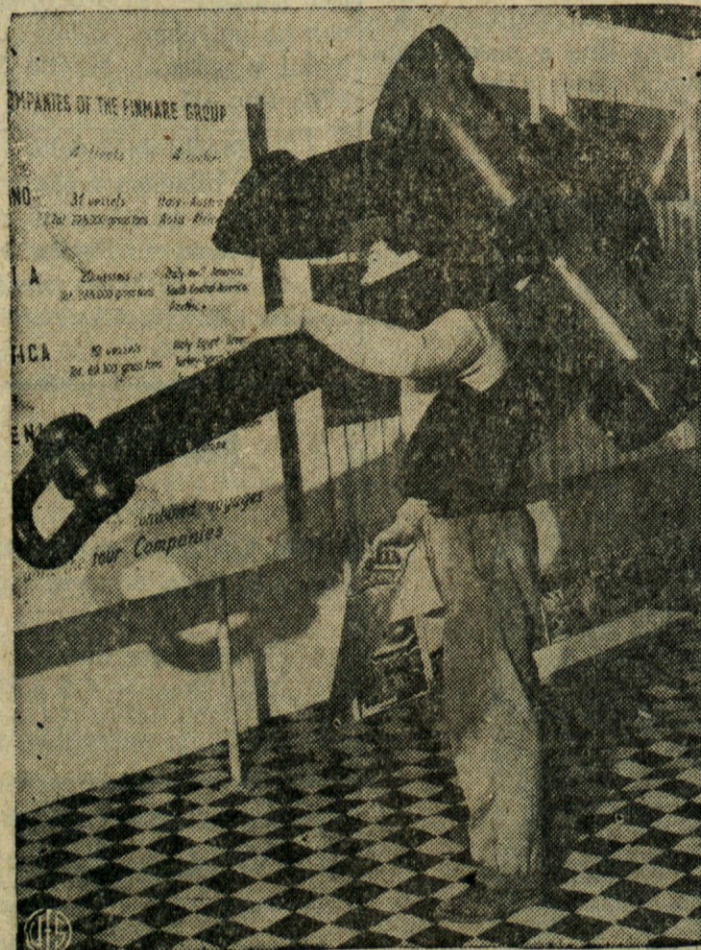
ANTHONY in DAVID YERMAN, vnuki

ANDREW in JOSEPH, brata MARGARET, sestra

OSTALO SORODSTVO

Cleveland, Ohio, 2. aprila 1959.

DANA
TALL 12 oz.
there's a breath of Spring in every bottle
ORANGE
ROOT BEER
GRAPE
GINGER ALE
CHERRY
BOTTLED BY
THE CLEVELAND
Coca-Cola
BOTTLING COMPANY

ORJAK? — Moč na sliki ima na rami sidro, ki bi moralo tehtati preko štiri tone, če bi bilo iz železa, kot so običajna. Sidro na sliki je leseno in tehta komaj 100 funtov. Bilo je na razstavi v avstralskem Melbournu.